

Hummelstadleden

Ca 6,5 km. Leden är markerad med gul färg.

Leden är lättvandrad utan större nivåskillnader, förutom vid de två utsiktsbergen. Utefter leden är bokstäver uppsatta för att ge information om det som finns att se. Leden börjar vid gaveln på uthuset och går sedan rakt över grusvägen, sedan går man leden motsols. Var aktsam om vår natur och fornlämningar. Vi har ärvt den av fåra förfäder och lånar den av våra barn. Stäng de grindar som du öppnat, då visar du respekt och tacksamhet till de markägare som ställt sin mark till vårt förfogande.

Byalaget önskar dig en skön vandring i vår vackra omgivning!!

A.

Du har nu börjat vandra på den äldsta landsvägen, troligen från 1600-talet och skylten står där vägskälet till Hummelstad by låg. Byn innehöll då fem gårdar. Gårdet du ser hette följaktligen Landsvägsgårdet. Tittar du mot fritidsgården så låg där två stora torkhus i aspdungen, det sista revs på 50-talet. När du nu fortsätter nedför backen går du på en bro över en smal grävd kanal, den tillkom på sista hälften av 1800-talet för att sänka Igelmossen och få mer brukbar jord där. Vattnet rinner ner till Grodkärr och vidare ut i Långsjön.

B.

Till vänster om leden, dåvarande vägen, låg Hästhagen, ett mycket vidsträckt område. Men med ett stall för 13 hästar så behövdes det stora ytor.

Till höger i björkdungen hette området Nyhägn och stigningen upp mot berget hette Kalfbrånen. Lite längre fram på höger sida syns det som är kvar av Pepparlyckorna.

C.

Nu kommer du ut på den väg som byggdes på 1800-talets början. Till höger går den "nya" vägen ned till Hummelstad, rakt fram till Torvmossen, där det bröts torv för bränsle till Staten. Du fortsätter till vänster på den äldsta vägen som då blev förbättrad till 1800-talsstandard.

D.

Du har just passerat Torparens kofve (inhägnad) till vänster och en av de många vägar till Björksmossen. Den stenbro du ser byggdes troligtvis när kanalen fördjupades på 1800-talet. Vattnet rinner ut i Kogaren, söder om Spånga. Mossen som delas av kanalen heter Malins eller Molins mosse. Området mellan vägen och Björksmossen på vänster sida efter bron heter Lilla Hagen.

E.

Du närmar dig nu den väg som byggdes på 1930-talet (AK-tiden). Till vänster ligger stenar som ej gick åt till den stenkross som bl a stod här. Du sneddar över den nya vägen och på andra sidan följer du den gamla vägen fram till Milstenen. *"År 1734 fick häradet pålaga att tillse mätning av allmänna landsvägar med snöre och uppsatta stora stenar vid varje mil (18 000 fot) och mindre vid varje halv eller fjärdedels mil och därpå miltalet utmärka."*

Detta var till stor nytta för Gästgivareskjutsar bl a från Kårby och Grönhult. Markområdet från milstenen mot Hummelstad kallades Milsveden. Du fortsätter nu över den nya vägen och kommer då in på Vagnvägen.

F.

Du har nu gått en bit in på Vagnvägen och till höger ligger Kalfgölsmon, där också Kalvgöl ligger. Det du ser här är rester av framvagnen till den bil som Frans Bohman ägde, då boende i Slättfall. Snart passerar du gränsen mellan Hummelstads och Kälkestads ägor.

G.

Här på vänster sida låg 1929 ett ambuleringssågverk. Det var Fabian Nilsson som då bodde i Änghult som med sitt sågarlag förvandlade timmerstockarna till plank, bräder mm. Vänder du blicken mot norr skimtar husen vid Haga.

H.

Rakt upp i hagen står skylten som talar om att här låg Slättfall. Stället revs i mitten av 1930-talet. De sista som bodde här var makarna Ida och Anton Bohman med sina barn. Strax innan husgrunden ligger resterna av jordkällaren. Du vandrar nu vidare över stättan på Vagnvägen.

I.

Till höger finns grunden av den smedja som tillhörde Orremåla, vilket var Båtsmanstorp nr 63 Kälkestad, som tillhörde Tjust Båtsmanskompani. Den blev sedan utflyttad på 1840-talet till det som nu heter Åkullen, medan själva huset var kvar långt in på 1900-talet. Den sista som bodde där var Oskar Wickström med familj 1931-34, därefter var det några AK-arbetare där en tid. När du kommer fram till den nybrutna skogsvägen så ligger gården Nyhagen rakt fram. Till höger om vägen mot gården ligger kullen på åkern där Orremåla låg. Du följer den nybrutna skogsvägen till vänster och lämnar därmed Vagnvägen.

J.

Till vänster om leden finns en mosse och källa som försörjde ladugårdarna i Kälkestad med vatten och då med självtryck. Vattnet fortsätter sedan ner till Kogaren och på vägen utnyttjas det av Dröpstad. Du går nu vidare till höger och upp på Uhresberget.

K.

Här kan du sätta dig vid vårt stora ekbord och beundra utsikten över byarna Dröpstad och Kälkestad. Du ser också sjön Kogaren och på dess motsatta sida Hallingebergs kyrka, f d skolan, kyrkbyn och från vänster byarna Greby, Lärbo och Säby. Passa även på att besöka tomtstenen.

L.

Nu är du framme där spiksmedjan låg, den fanns kvar vid förra sekelskiftet. Fortsätt ner på den väg som var Kälkestads gamla byväg.

Du går sedan ner på höger sida om vägen och vidare över spången vid Smedkällan vars vatten hade hög klass. Där hämtades kaffevatten vid högtidliga tillfällen runt om i stugorna. När du kommit över spången ser du en husgrund som vi inte vet mer om än att huset var rivet redan på 1800-

talet. Du går sedan upp på gamla Kälkestadsvägen igen. Lite längre fram till höger ser du det vita huset Kullen. Efter ett litet skogsavsnitt når du fram till Stenarebacken.

M.

Till vänster ser du en krypgran, den växer utan stam. Längre upp till vänster var det förr ett brandtorn, det är fortfarande en fixpunkt här 110 m ö h. Snart passerar du gränsen och är inne på Hummelstads ägor.

N.

Nu är du uppe på Nyckelberget, som enligt sägnen fått sitt namn genom att en riddare tappat sin nyckelknippa här. Söderut ser du Långsjön och skogarna ner mot Ankarsrum och rakt nedanför ligger Hummelstad. Du kan skönja hus från Brotorp, Frösvi m fl. Här kan du vila och njuta av utsikten. Under den stora stenen lär Nyckelbergstomten ha sitt tillhåll.

O.

Lite längre fram till vänster låg skjutbanan som invigdes 1940 och numera är nedlagd.

P.

Nu är du framme vid de mäktiga gravrösen, som enligt den Isländska Herverasagan säger följande: *Att här vilar Hunerkungen Humble och hans dotterson Hlöder. De blev ihjälslagna vid åttadagarsslaget vid Dunahed år 550 e kr. Striden stod mellan Huner och Götar, och det skulle ha varit Hlöders halvbror Angantyr som med sitt berömda svärd Tirfing tog de båda av daga.* Du har snart nått vandringens slut. När du kommer ner på skogsvägen ser du snart den gamla skolan där du började vandringen.

Vi hoppas att du fick en fin upplevelse av en del natur och en del historia från vår bygd. Vi i Byalaget tackar för ditt intresse och ber dig lägga tillbaka färdbeskrivningen med karta i den gula lådan där du började vandringen.

Välkommen åter!

